

DET KONGELIGE
FORSVARSDPARTEMENTET

MOTTATT
21 JAN 2010
ARBEIDSDPARTEMENTET

Arbeidsdepartementet

Tidl. ref.

Vår ref.
2007/01738-10/FD I 2/THE

Dato

18 JAN 2010

**HØRING OM OPPFØLGING AV AVTALE OM TJENESTEPENSJON OG
AVTALEFESTET PENSJON (AFP) I OFFENTLIG SEKTOR**

Vi viser til brev av 20. november 2009 fra Arbeids- og inkluderingsdepartementet (AID) med høringsnotat vedr oppfølging av avtale om tjenestepensjon og avtalefestet pensjon (AFP) i offentlig sektor.

Forsvarsdepartementet (FD) anser spørsmål knyttet til bibehold av særaldersgrenser, og behov for tilpasninger av disse knyttet opp mot prinsippene om levealdersjustering, kombinert med fleksibel uttak av pensjon som hovedansvarlig for forsvarssektoren.

I Stortingets pensjonsforlik av 26. mai 2005 ble det avtalt at den vedtatte modell for ny alderspensjon skulle legges til grunn for utforming av nye tjenestepensjonsregler for offentlig sektor. Den endelige tilpasningen skulle skje gjennom forhandlinger mellom partene i offentlig sektor. Gjennom tarifforhandlingene i 2009 ble det avtalt en individuell garanti. Garantien medfører at personell som ved innføring av ny modell pr 1. januar 2011 har 15 år eller mindre igjen til de fyller 67 år, sikres 66 % av pensjonsgrunnlaget etter 30 års opptjening eller senest ved 67 år. Dette innebærer at årskullene født i 1958 eller tidligere er omfattet av denne garantien. For alle senere årskull skal prinsippene om fleksibel alderspensjon og levealdersjustering innføres.

FD slutter seg til forslaget i høringsnotatet at det på generelt grunnlag er behov for å se på forhold knyttet til årskull som er omfattet av den personlige garantien, og senere årskull (fra og med 1959 kullet), slik at det her ikke oppstår urimelige skjevheter.

I det fremtidige pensjonssystemet er mulighet til fleksibel uttak av pensjon et viktig

Postadresse
Postboks 8126 Dep
0032 Oslo

Kontoradresse
Glacisgata 1
Org.nr. 972 417 823

Avdeling for personell og
fellestjenester
Telefon 23 09 61 10
Telefaks 23 09 61 05

Saksbehandler
Tor Hernes
Telefon 23 09 61 36

element. Denne mulighet oppfattes å skulle stimulere personellet til å stå i tjeneste utover aldersgrense, slik at lenger tjenestetid kan kompensere for de negative virkninger med innføring av levealderjustering.

Forsvaret har gjennomgått store endringer med å omstrukturere fra et mobiliseringsforsvar til et innsatsforsvar. Denne endringen innebærer økte krav til helse og mobilitet ved at den enkelte ansatte i større grad må være "gripbar" for operativ innsats i den nye forsvarsstrukturen. Dette ligger også til grunn i lov om personell i Forsvaret (Ot.prp. nr 60. 2003-2004).

Fleksibel uttak av pensjon lar seg imidlertid vanskelig kombinere med intensjonene i denne loven, hvor økt krav til helse og mobilitet er sentrale faktorer for de vedtatte lovendringene. Antall stillinger i Forsvaret i fremtiden som egner seg for fleksibel uttak av pensjon vil være begrenset. Forsvaret som arbeidsgiver vil i liten grad kunne gi reelle tilbud om kombinasjon av arbeid og pensjon til det personell som måtte ønske det.

FD tiltrer forslaget om at tjenstepensjon for personell med særaldersgrense tidligst kan levealderjusteres fra fylte 67 år for årskullene frem til 1958. Hva som skjer med senere årskull omtales ikke i høringsnotatet. Det er også viktig å komme frem til løsninger for senere årskull, slik at disse også sikres et tilfredsstillende fremtidig pensjonsnivå. I høringsdokumentet beskrives det som en mulighet for personell med særaldersgrenser å kunne kombinere alderspensjon og pensjongivende arbeide fra fylte 67 år. Det sies imidlertid ingen ting om hvordan denne kombinasjonen er tenkt gjennomført. For Forsvaret er det lite rom for å ta personellet inn i tjeneste igjen ved fylte 67 år.

I fremtidig pensjonssystem vil pensjon under utbetaling reguleres med lønnsveksten og fratrekkes deretter 0.75%. Underregulering av løpende pensjoner vil medføre at Forsvarets pensjonister med særaldersgrense på sikt vil komme dårlig ut. Denne gruppen vil hvert år i inntil 10 år kunne oppleve en underregulering av sin pensjon på 0,75 %. Mulighetene for å kunne motvirke underreguleringen ved å kombinere pensjon og pensjongivende inntekt er ikke reell for dette personellet.

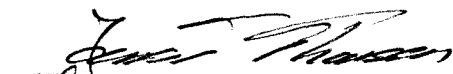
Fremtidige pensjonister fra Forsvaret, både personell med og uten særaldersgrenser vil komme dårlig ut ved vedtatte pensjonsreform og avtalte overgangsregler. De vedtatte prinsipielle muligheter og incentiver til fortsatt yrkesaktivitet utover oppnådd aldersgrense lar seg vanskelig kombinere med Forsvarets særegenhet og spesielle krav til medarbeidere mht. gripbarhet. Dersom beregning av pensjon for yrkesbefal inkluderer en levealderjustering med redusert pensjon for den enkelte arbeidstaker, vil det kunne få negative effekter for rekruttering til offisersyrket. Særaldersgrense som inkluderer levealderjustering av tjenstepensjonen vil således ikke harmonisere med utviklingen av Forsvarets fremtidige behov.

Innføring av særaldersgrense for yrkesbefal er begrunnet i krav om spesielle fysiske og psykiske egenskaper. Arbeidets art, risiko og belastning, herunder hyppige beordringer og flyttinger, gjør en spesiell aldersgrense påkrevd for denne yrkesgruppen. Dette forsterkes ved et endret operasjons- og tjenestemønster med hyppige deployeringer til internasjonale operasjoner og NATO-beredskap som en del av tjenesten i Norge.

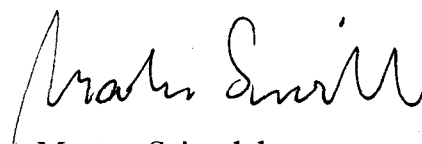
Pensjonsreformen byr på en rekke utfordringer som må balanseres og vurderes i en helhet, sett opp mot overordnede målsettinger med reformen. FD erkjenner at det ikke finnes enkle løsninger som kan ivareta alles behov. Samtidig henstiller FD om å ta høyde for Forsvarets behov i en tid med høye operative krav og et personellkorps som avkreves høy beredskap.

FD forventer å bli tatt med på råd når det gjelder å se på tiltak som kan motvirke de negative virkninger av vedtatte pensjonsreform, og dennes innvirkning på fremtidige tjenestepensjoner for ansatte i Forsvaret.

Med hilsen

Gisle Norheim (e.f.)
ekspedisjonssjef

Morten Svinndal
kommandør